

TURINYS

I. Esama Kauno miesto centrinės dalies (Nemuno slėnyje) ir projektuojamos teritorijos būklė

- 1. Teritorijos situacija**
- 2. Gamtinės sąlygos**
- 3. Istorija ir kultūros paveldas**
- 4. Urbanistinis karkasas ir miestovaizdis**
- 5. Susiekimo sistema**
- 6. Viešosios erdvės, rekreacinė infrastruktūra**
- 7. Socialinė infrastruktūra**

II. Literatūra

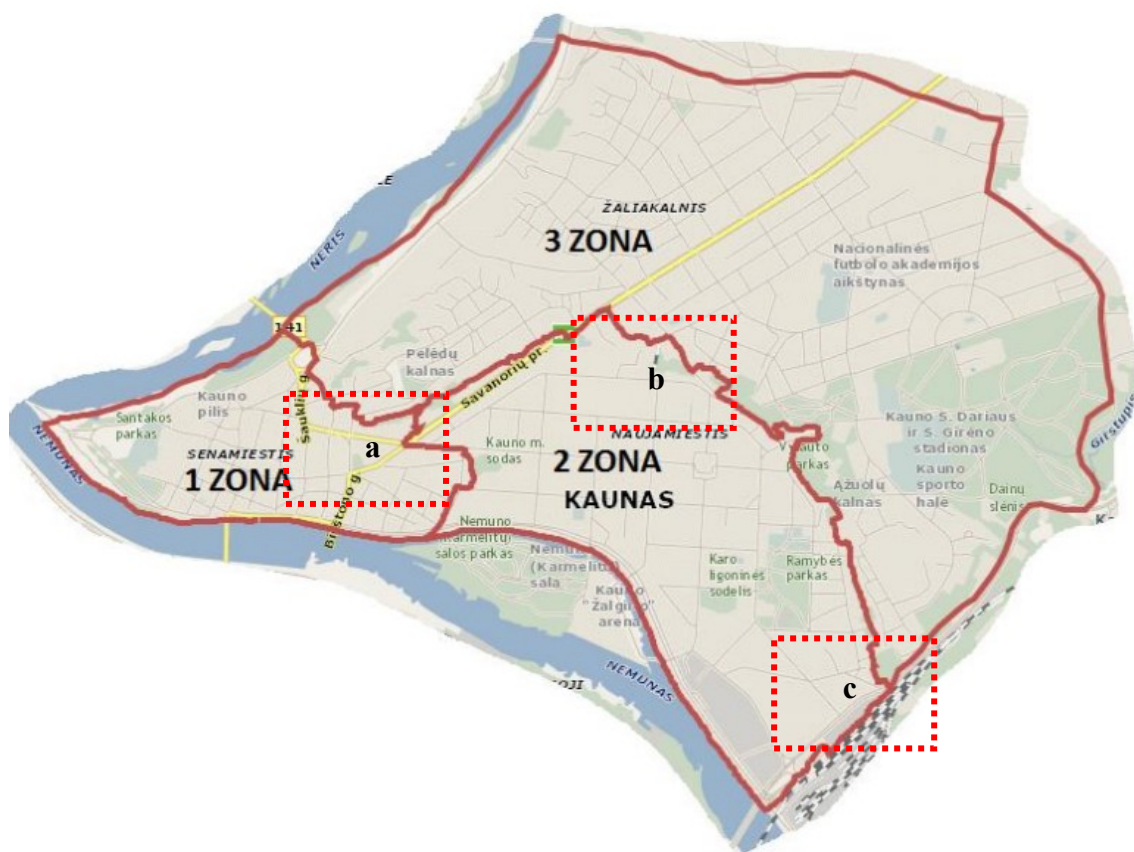
I. Esama miesto centrinės dalies (Nemuno slėnyje) ir projektuojamos teritorijos būklė

1. Teritorijos situacija

Kaunas – antrasis metropolinis Lietuvos miestas, didelis pramonės, kultūros, technologinio ir mokslinio potencialo centras. Miestas išsidėstęs pagrindinių Lietuvos susisiekimo kelių, nacionalinių ir tarptautinių integracijos ašių sankirtoje – jį kerta du tarptautiniai transporto koridoriai, esamos ir numatomos europinės vėžės geležinkelio trasos, potencialūs upių transporto koridoriai, greta – oro uostas ir laisvoji ekonominė zona. Lietuvos urbanistiniame karkase Kaunas išskiriamas kaip pirmojo lygmens centras – valstybinio ir tarpvalstybinio (europinio) masto miestas, atitinkantis aglomeruotų metropolinių centrų charakteristikas. Kaunas svarbus istorinis Lietuvos centras, išsiskiriantis savo kultūros ir istorijos vertybėmis – miesto centro dalis bei fortų sistema yra urbanistikos paminklai. Kaunas turi nemažai paminklinių laikmečių, ypač tarpukario, pastatų, daug kultūrinių, meninių ir istorinių vertybių.

Kauno miesto centrinė dalis Nemuno slėnyje, apimanti pietinę Senamiesčio ir Naujamiesčio dalį, Nemuno salą, Žemąją Fredą, yra vertinga gamtiniu, kultūriniu, rekreaciniu bei estetiniu požiūriais ir kartu patraukli ekonominiu investiciniu aspektu. Turi galimybes plėtotis pietų kryptimi, kur yra ekstensyviai naudojamų, netinkamai tvarkomų ir apleistų teritorijų. Čia galėtų susiformuoti komercinės, visuomeninės, gyvenamosios bei rekreacinės zonos (1 pav.). 1 paveiksle pavaizduotos projektuojamos teritorijos: Nr.1 - KAFė2019 2

temos teritorija: Emmanuelio Levino vardo filosofijos centras ir skveras V.Putvinskio g. Kaune bei Nr.2: KAFe2019 4 temos teritorija: Turgaus forumas M. K. Čiurlionio g. Kaune

- 1 zona - Kauno miesto Senamiestio zona (1 zonos ribos sutampa su valstybės saugomos kultūros paveldo vietovės, vadinamos Senamiestiu (unikalus kultūros vertybių registro kodas 20171) ribomis)
- 2 zona – Naujamiestio zona (2 zonos ribos sutampa su valstybės saugomos kultūros paveldo vietovės, Kauno miesto istorinės dalies, vadinamos Naujamiestiu (unikalus kultūros vertybių registro kodas 22149) ribomis)
- 3 zona – Žaliakalnio zona (2 zona apima Žaliakalnio seniūnijos teritoriją, esančią tarp Centro seniūnijos iki Nuokalnės g. ir Tvirtovės al.)
- 4 zona – likusi Savivaldybės teritorija

1 pav. Nagrinėjama teritorija (1 zona – Senamiestis, 2 zona – Naujamiestis, 3 zona – Žaliakalnis)

- a. KAFe2019 1 temos teritorija: Pasaulio tautų teisuolių centras ir Memorialas Kaune
- b. KAFe2019 2 temos teritorija: Emmanuelio Levino vardo filosofijos centras ir skveras V.Putvinskio g. Kaune
- c. KAFe2019 4 temos teritorija: Turgaus forumas M. K. Čiurlionio g. Kaune

2. Gamtinės sąlygos

Svarbios miesto gamtinio karkaso dalys, esančios miesto centrinėje dalyje: Nemuno akvatorija, sala, krantinės, želdiniai, šlaitai (2, 3, 4 pav.).

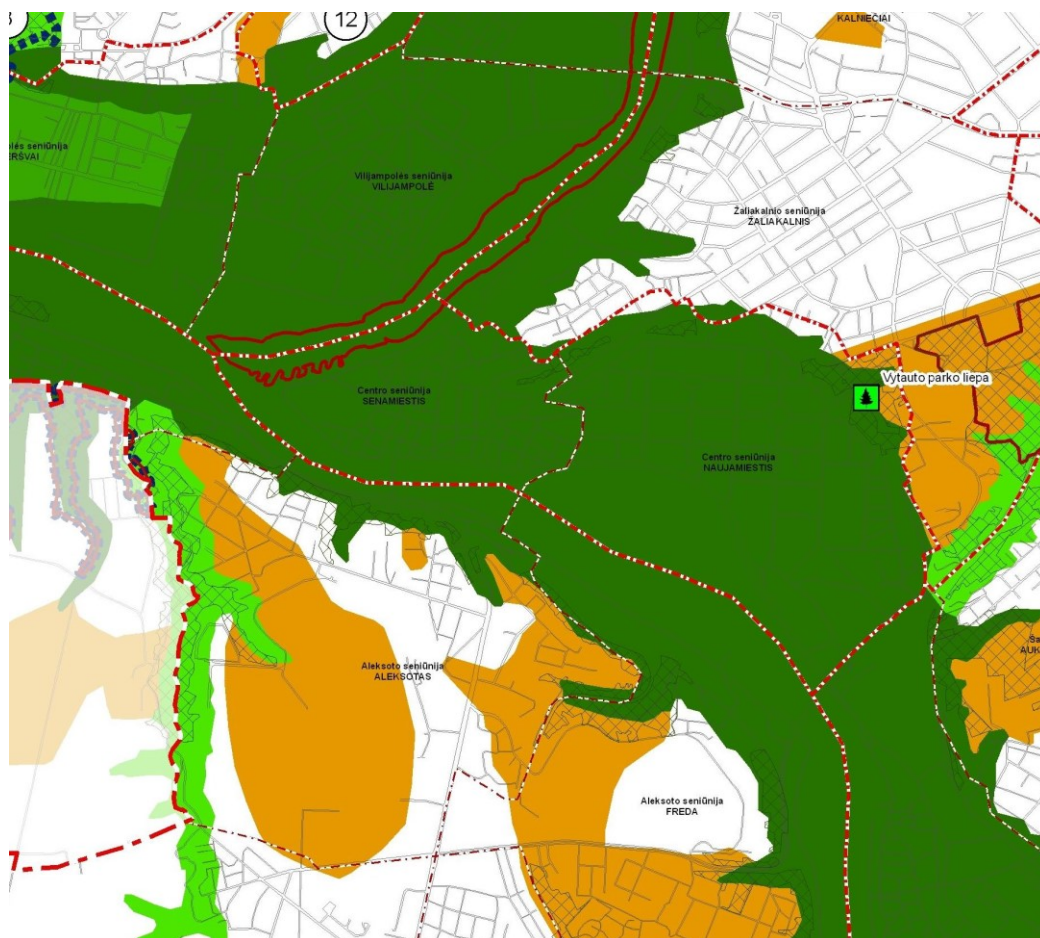
Senamiestis ir *Naujamiestis* – vientisa kompaktiška teritorija, integruojanti urbanizuotas ir gamtines teritorijas. Viršutinė dešinėsios krantinės altitudė – apie 26.00 –

28.00 m, apatinės krantinės dalies – 22.60 m. Nemuno vandens horizonto altitudė – apie 20.00 m. Nemuno salos reljefas sąlyginai lygus; paviršiaus altitudės – apie 23.00 – 24.00 m.

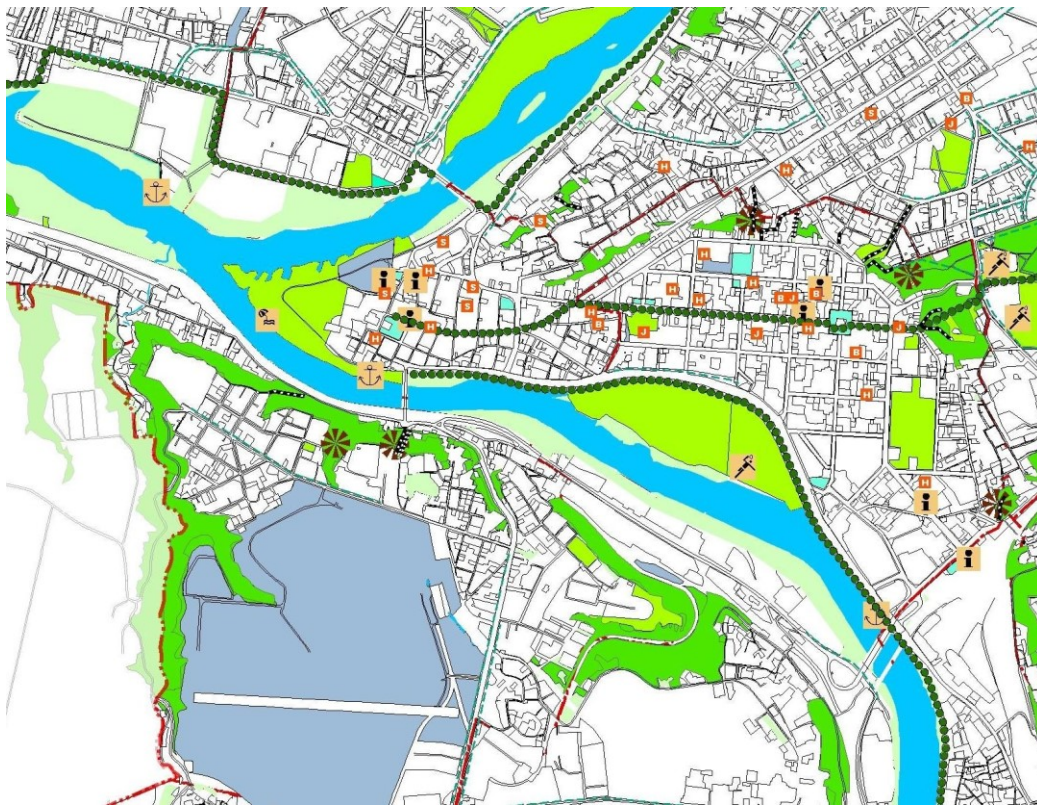
2 pav. Kauno centrinės dalies Nemuno slėnyje bendras vaizdas

<http://www.ekspresas.co.uk/lietuva/kauno-nemuno-saloje-planuojama-irengti-papludimi-ir-tinklinio-aiksteles-14717/>

3 pav. Nemuno upė ir jos slėnis – regioninės reikšmės migracinis koridorius

4 pav. Miesto centrinės dalies želdynų sistema

Trūksta Senamiesčio ir Naujamiesčio pietinės dalies visuomeninių, komercinių ir gyvenamųjų teritorijų ryšio su Nemuno upe. Želdynų sistemai trūksta vientisumo (4, 5 pav.).

5 pav. Dešinioji Nemuno krantinė

Nemunas ir jo šlaitai – ekologiniu požiūriu jautriausia tvarkomos teritorijos dalis. Upė ir jos slėnis – regioninės reikšmės migracinis koridorius (3, 4 pav.). Svarbu išsaugoti esamą kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą bei sukurti atvirų, neužstatytų erdvių ir želdynų sistemą, kuri atliktų ne tik kraštovaizdžio ekologinio stabilizavimo ir kompensavimo funkcijas, bet ir tarnautų žmonių poilsiui, kasdienėms jų kelionėms, formuotų miestovaizdžio erdvinę

kompozicinę struktūrą, t.y. būtų svarbi urbanistinės struktūros dalis kompoziciniu ir funkcinu požiūriu.

6. pav. Kairioji Nemuno krantinė

7. pav. Apleisti žalieji plotai kairiajame Nemuno krante

3. Istorija ir kultūros paveldas

Naujamiestis – miesto centrinė dalis, pradėjusi plėtotis po 1847 metų, jos planas yra maždaug stačiakampis su 3 šachmatiškai išdėstytomis aikštėmis ir viena plačia centrine gatve. Tai carizmo laikotarpio reliktas (8 pav.). Naujamiestis yra tarpukario laikotarpio architektūros vertybių sandėlis, jame yra svarbios miestui ir visai šaliai vietos: Vienybės, Savivaldybės aikštės, Miesto sodas, Ramybės ir Vytauto parkai, Nemuno sala, Laisvės alėja.

Naujamiestyje sukoncentruotos miesto ir regiono administracinės įstaigos, dauguma muziejų, teatrų, kinų, prestižinių parduotuvių, viešbučių, bankų. Jame vyksta intensyvus miesto visuomeninis, kultūrinis, pramogų gyvenimas. Pastačius „Akropolio“ prekybos ir pramogų centrą ir „Žalgirio“ areną, didėja Naujamiesčio urbanistinis krūvis, o tai blogina

aplinkos kokybę dėl padidėjusio autotransporto ir žmonių srauto. Trūksta automobilių aikštelių. Įvairiose vietose atsiranda naujų (pvz.: „Akropolio“ prekybos ir pramogų centras, „Žalgirio“ arena ir kt.) ar rekonstruojami seni pastatai, kurių architektūriniai sprendimai ne visada kontekstualūs istorinei Naujamiesčio architektūrinei ir urbanistinei aplinkai. Trūksta Naujamiesčio urbanistinės struktūros ryšio su Nemuno upe.

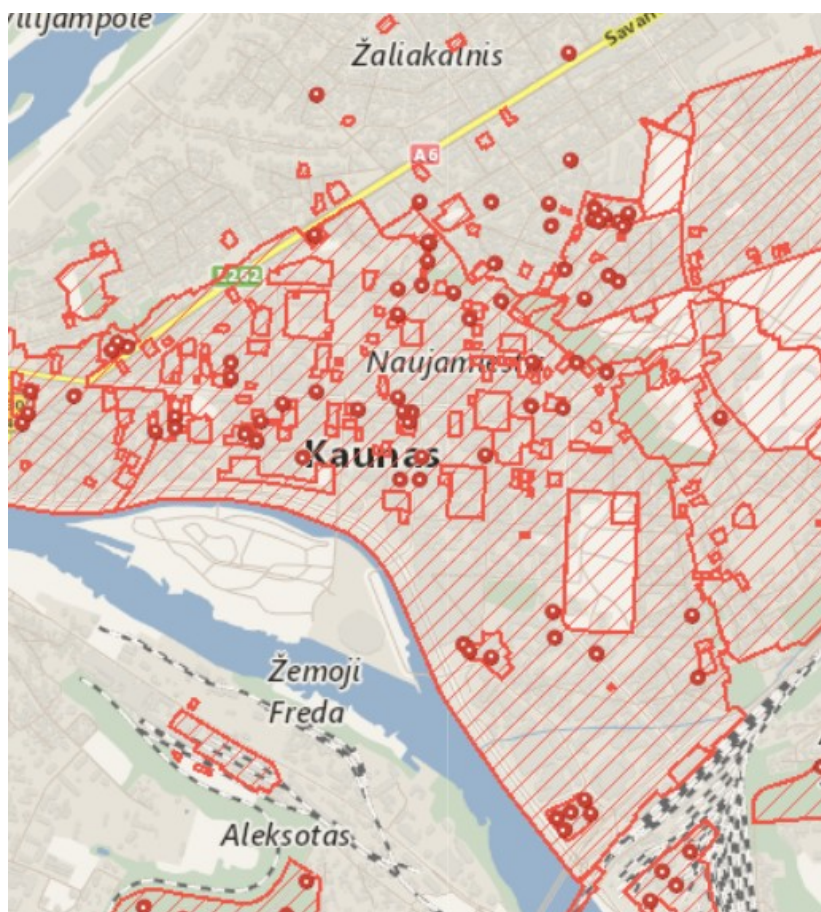
Senamiestis – tai seniausia Kauno miesto dalis, LDK laikmečio vertingiausias miesto struktūros teritorinis reliktas. Nuo XII amžiaus iki 1540 m. plėtojosi radialinė struktūra, 1540 m. buvo perplanuota į stačiakampę (8 pav.). Senamiesčio architektūroje savo pėdsakus paliko gotika, renesansas ir barokas. Senamiesčio kultūrinė vertė yra nevienalytė, vertingiausia yra vakarinė dalis, iki Gimnazijos gatvės. Senamiesčio fizinė būklė yra įvairi – dalis erdvių yra išlikę autentiškos, dalis erdvių, ypač ties Gimnazijos gatve, taip pat kvartalo viduje yra suardytos, statiniai išgriauti. Didžiausia problema yra automobilių eismas: Senamiestį kerta pagrindiniai srautai iš centro (Šauklių g.) į Vilijampolę. Nėra patogių automobilių aikštelių Senamiesčio prieigose. Dėl transporto problemų komercinė veikla bei visuomeninių įstaigų funkcionavimas yra apsunkintas. Dalis Senamiesčio, kaip ir Naujamiestis, taip pat atkirstas nuo upės Karaliaus Mindaugo prospektu.

Šios problemos būdingos ir Senamiesčio bei Naujamiesčio pietinei daliai, kur yra gyvenamosios, komercinės, visuomeninės paskirties, pramonės objektų teritorijos, rekreaciniai plotai (Nemuno sala). Daugelis šių objektų (komercinės, visuomeninės, pramoninės, rekreacinės paskirties) nebaigti tvarkyti („Respublikos“ viešbutis, pramonės teritorija Kaunakiemio gatvės rajone, „Kauno audinių“ teritorija ir kt.). Neaiškios jų planinio erdvinio pertvarkymo galimybės atsiradus investicijoms. Trūksta ryšio su Nemuno upe.

Kultūriniu požiūriu Senamiesčio ir Naujamiesčio pietinėje dalyje daug ypač vertingų objektų: urbanizuotų vietovių, statinių kompleksų (8, 9 pav.). Tai – Senamiesčio paminklinė dalis iki I. Kanto gatvės, Naujamiesčio dalis tarp I. Kanto ir S. Daukanto gatvių, turinti kultūrinės vertės požymių, Naujamiesčio dalis tarp S. Daukanto ir Karo Ligoninės gatvių, turinti kultūros vertybės statusą, Naujamiesčio dalis tarp Karo Ligoninės ir M. K. Čiurlionio gatvių, turinti kultūrinės vertės požymių, paminklinės vertybės lygmens Evangelikų-Liuteronų bažnyčia ir namų kompleksas Muitinės g., kultūros vertybės lygmens Karmelitų bažnyčios ir vienuolyno kompleksas Gedimino g., kultūrinės vertės požymių turintis AB „Kauno audiniai“ statinių kompleksas Kęstučio g. ir Kauno pieno centro pastatų kompleksas Kaunakiemio g. (1 lent.).

Kultūros paveldo objektai centrinėje miesto dalyje (Nemuno slėnyje), jų saugojimo kryptys, tvarkymo ir naudojimo režimai (pagal Kauno miesto bendrąjį planą)

Objekto Eil. Nr.	Objekto pavadinimas ir kultūrinė vertė (PV – paminklinė vertybė, KV - kultūros vertybė, OK – objektas turintis kultūrinės vertės požymių)	Kultūrinės vertės išsaugojimo prioritetinės kryptys: A – autento, K – kopijų, I – imitacijų	Vertybių prioritetinio tvarkymo režimai: KN–konservavimo, KR–konservavimo-restauravimo, RS – restauravimo, RA – restauravimo-atkūrimo	Prioritetinis naudojimo režimas: R – rezervacinis, RN – riboto naudojimo, U - universalus
1	2	3	4	5
	Urbanizuotos vietovės (U)			
1.	Senamiesčio paminklinė dalis (PV)	A	KN	R
2.	Naujamiestis (KV)	A	KR	RN
3.	Naujamiesčio rytinė dalis (OK)	I	RA	U
4.	Naujamiesčio pietinė dalis tarp Kanto, Kęstučio, Daukanto g. ir Karaliaus Mindaugo pr. (OK)	I	RA	U
5.	Aleksoto urbanizuota teritorija tarp H. ir O. Minkovskių ir J. Bakanausko gatvių (OK)	I	RA	U
	Memorialinės vietos (M)			
	Laidojimo vietos (MI)			
6.	Aleksoto žydų kapinės (tarp H. ir O. Minkovskių gatvės ir Aleksoto šlaito) (OK)	K	RA	RN
	Statinių kompleksai (SK)			
	Senamiestis			
7.	Evangelikų-Liuteronų bažnyčia ir namų kompleksas, Muitinės g. (PV)	A	RA	RN
	Naujamiestis			
8.	Kryžiaus bažnyčios ir Karmelitų vienuolyno kompleksas, Gedimino g. (KV)	A	RS	RN
9.	AB “Kauno audiniai” statinių kompleksas, Kęstučio g. (OK)	K	RA	U
10.	Kauno pieno centro pastatų kompleksas, Kaunakiemio g. (OK)	K	RA	U
	Sandėliai			
11.	Grūdų sandėliai. Teritorijos plotas apie 3,2 ha, teritorijos ribos-iš šiaurės-H. ir O. Minkovskių g., iš pietų-gelež. linija (KV)	A	KR	RN

8 pav. Kultūros paveldo objektai Naujamiestyje (<https://kvr.kpd.lt/#/static-heritage-search>)

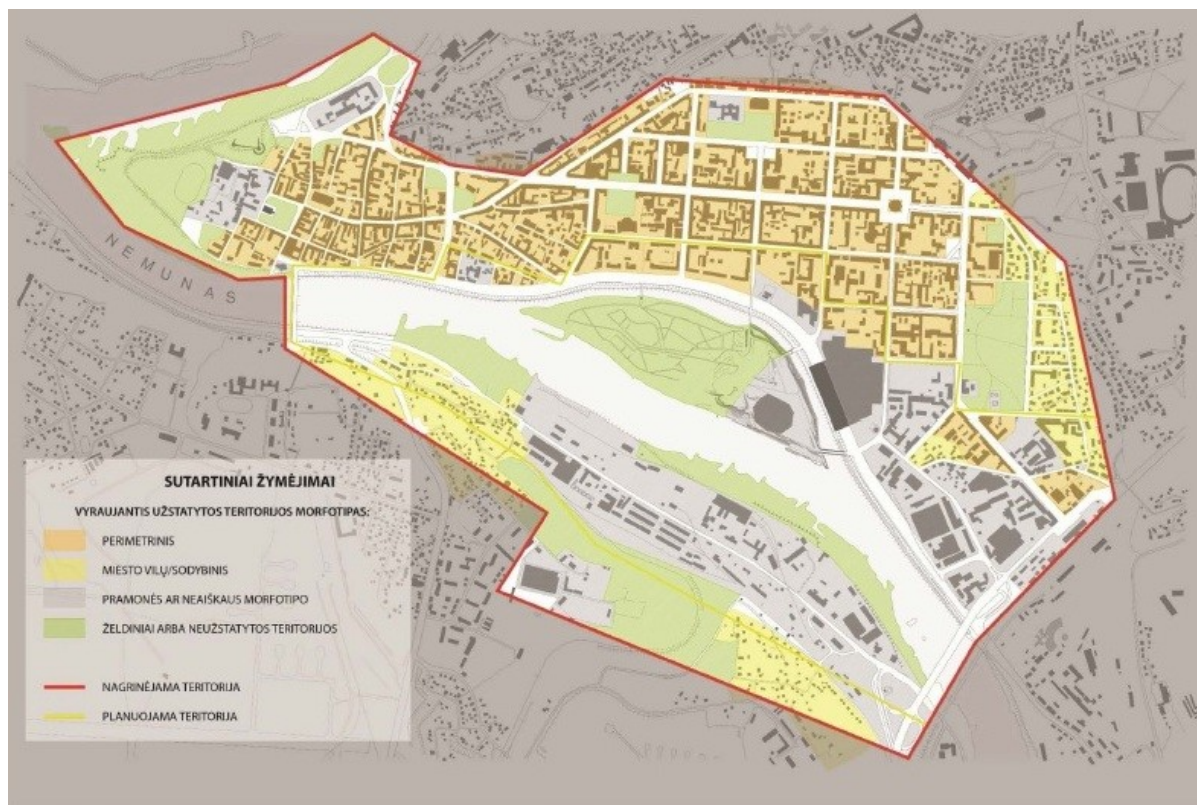
9 pav. Kultūros paveldo objektai Senamiestyje (<https://kvr.kpd.lt/#/static-heritage-search>)

Gamtinės sąlygos ir kultūros paveldo objektai lemia Kauno miesto centrinės dalies savitumą, išskirtinumą bei vizualinį raiškumą ir į tai būtina atsižvelgti rengiant atskirų architektūrinių ir urbanistinių objektų miesto centrinėje dalyje siūlymus.

4. Urbanistinis karkasas ir miestovaizdis

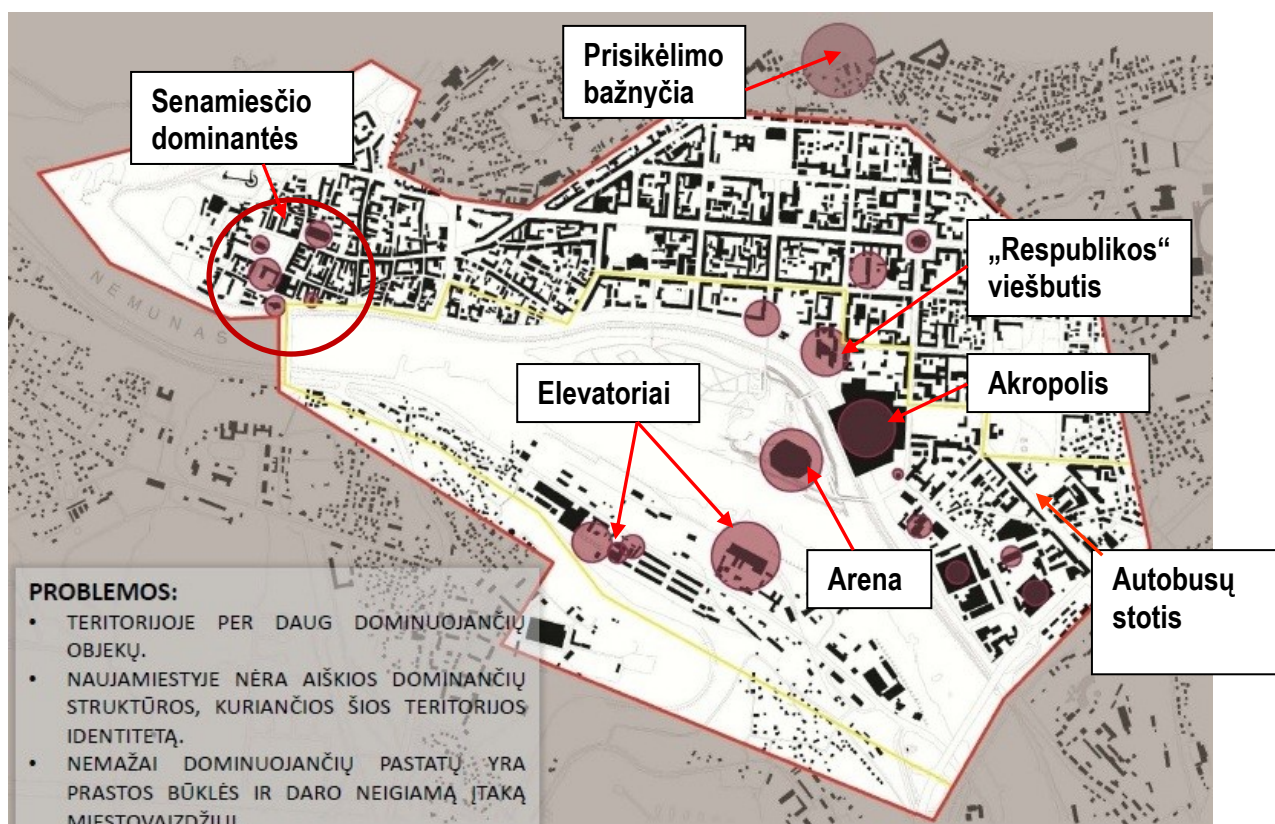
Senamiesčio ir *Naujamiesčio* pietinei daliai istoriškai būdingas perimetrinis užstatymas 2 – 5 aukštų pastatais. Kai kur šio užstatymo principo nesilaikoma ir jis galėtų būti atkurtas (pvz.: Nemuno g. ir kt.). Užstatymo paskirtis – komercinė, gyvenamoji ir visuomeninė. Pastatai įvairios būklės: gyvenamieji, komerciniai, visuomeniniai – geros, buvę pramoniniai Kaunakiemio gatvės rajone – daugiau prastos būklės, chaotiškai išsidėstę kvartaluose. Jiems būtina konversija. Naujausi statiniai – prekybos ir pramogų centras „Akropolis“ ir „Žalgirio“ arena Nemuno saloje (10 pav.). Tai du stambūs, istorinę užstatymą ignoruojantys tūriai, tačiau generuojantys intensyvių žmonių srautus, iš vienos pusės užtikrinančius miesto centro socialinį gyvybingumą, o iš kitos – išbalansuojančius miesto centro naudojimo tolygumą. Taip pat Nemuno saloje yra numatyta statyti Nacionalinį mokslo ir inovacijų centrą „Mokslo sala“.

10 pav. Kauno miesto centrinės dalies užstatymo morfotipai

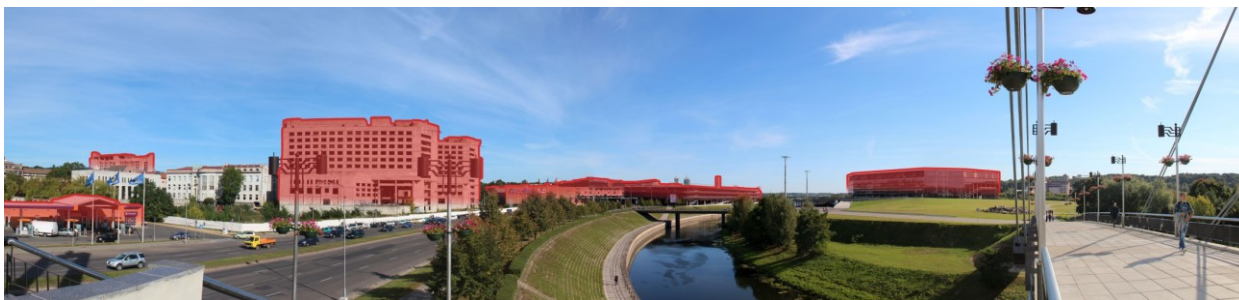
Senamiesčio ir *Naujamiesčio* pietinė dalis lemia Nemuno slėnio vizualinės erdvės vertingumą pagal išraiškingumo, kompozicinio harmoningumo ir prasmingumo kriterijus. Vertingi vizualiniai akcentai – Vytauto, Evangelikų-Liuteronų, Karmelitų bažnyčios, Rotušės, Jėzuitų bažnyčios, šv. Petro ir Povilo arkikatedros bazilikos, Prisikėlimo bažnyčios bokštai, gyvenamojo namo bokštinė dalis S. Daukanto gatvės ir Karaliaus Mindaugo prospekto kampe. Tačiau jų vizualinis vertingumas išryškintas nepakankamai – vertingus vizualinius akcentus užgožia sovietmečiu pradėto ir nebaigto statyti „Respublikos“ viešbučio (šalia Karaliaus Mindaugo prospekto), prekybos ir pramogų centro „Akropolis“, „Žalgirio“ arenos tūriai. Pastarųjų pastatų tūriai labai kontrastuoja su urbanistiniu architektūriniu kontekstu mastelio požiūriu. Kiti įvairios paskirties pastatai kartu su želdiniais, vandens veidrodžiu sudaro foną, pabrėžia minėtus teigiamus ir neigiamus vizualinius akcentus (11, 12, 13 pav.).

Visai erdvinių orientyrų sistemai Nemuno dešiniajame krante trūksta vizualinės dominantės, kuri baigtų formuoti vizualinių erdvinių orientyrų hierarchiją. Tokia dominantė (bokštinis pastatas ar jų grupė) galėtų atsirasti tarp Kaunakiemio gatvės ir Karaliaus Mindaugo prospekto, kur perspektyvi visuomeninės komercinės funkcijos plėtra.

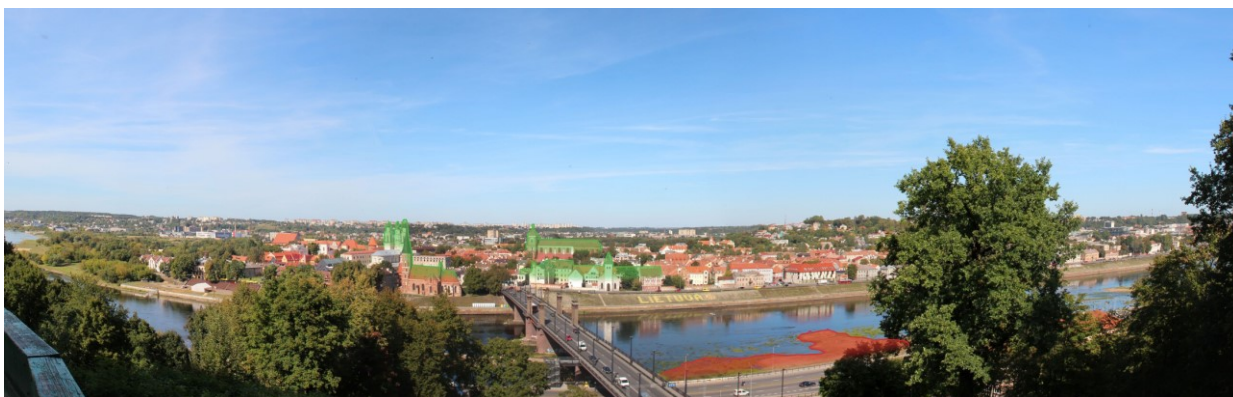

11 pav. Kauno miesto centrinėje dalyje vizualiai dominuojantys pastatai

a)

b)

c)

d)

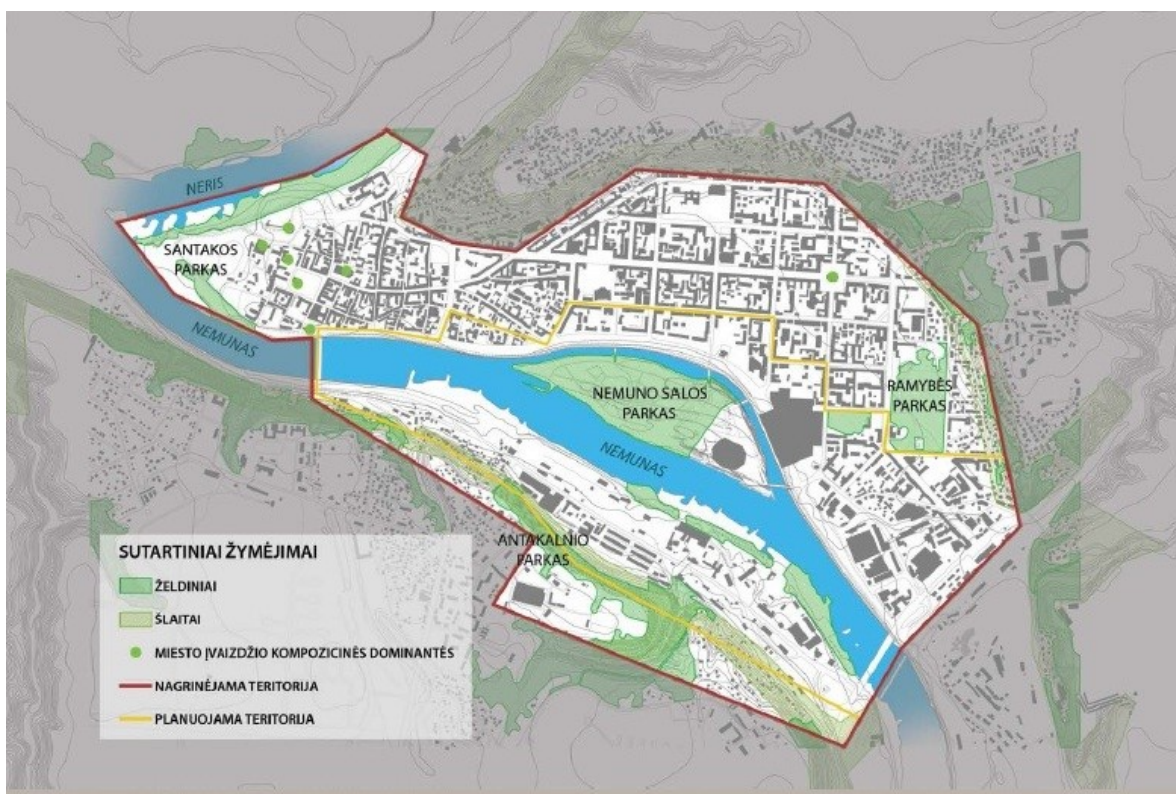
12 pav. Viešbučio, Akropolio ir Arenos tūriai (a), istorinės dominantės Senamiestyje (b), dešiniojo ir kairiojo Nemuno kranto vaizdas nuo M. K. Čiurlionio tilto (c), 2017 m. pastatyta Kauno autobusų stotis (d)

13 pav. Pastatų aukštingumo schema

Nemuno šlaitas gali būti panaudotas kaip fonas žemutinei terasai. Tai estetinė-vizualinė vertybė (14 pav.).

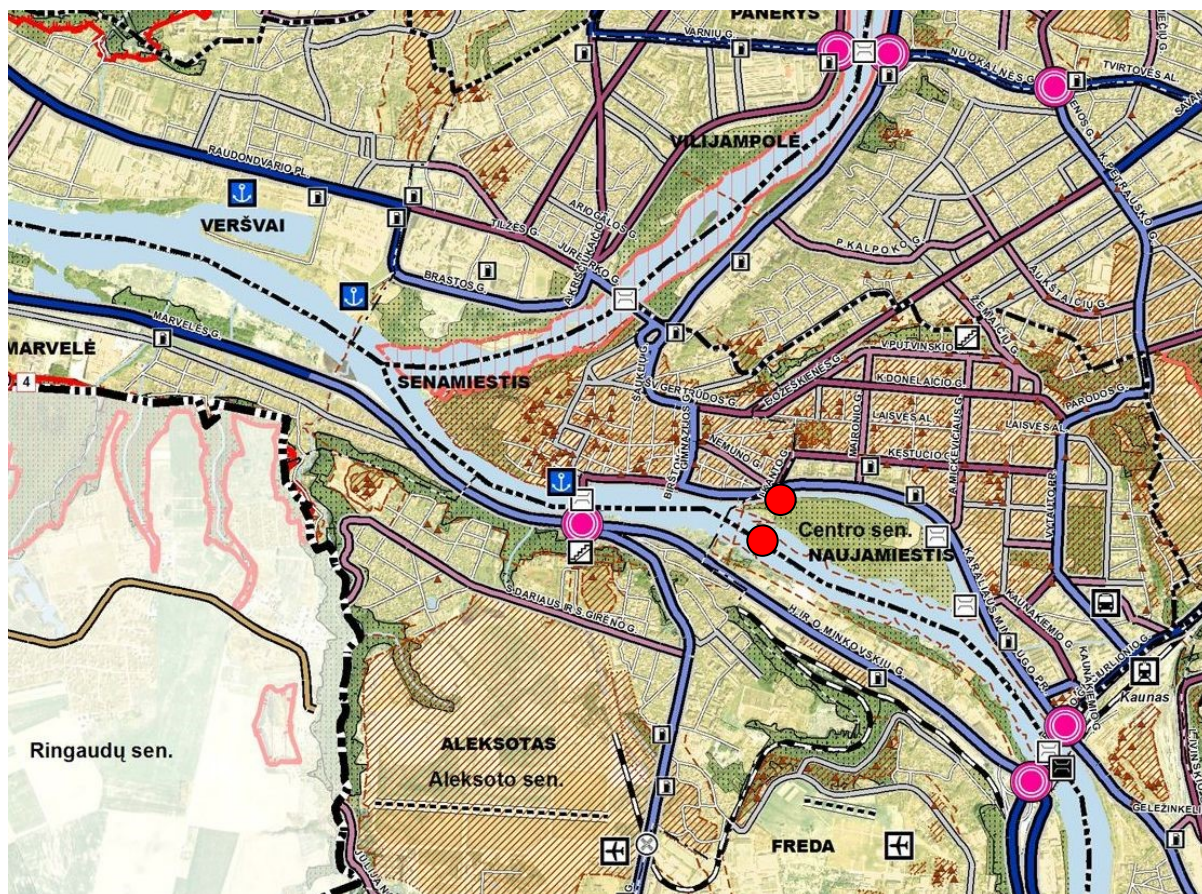
14 pav. Miestovaizdį formuojantys gamtiniai komponentai: Nemuno slėnio šlaitai ir želdiniai

5. Susiekimo sistema

Transporto sistema *Senamiesčio* ir *Naujamiesčio* pietinėje dalyje pasižymi tuo, kad čia yra plačiausia Naujamiesčio gatvė – 8 eismo juostų Karaliaus Mindaugo prospektas, į kurį atsiremia Birštono, I. Kanto, Maironio, A. Mickevičiaus, Kaunakiemio intensyvaus autotransporto eismo gatvės. Yra du tiltai per Nemuną – Vytauto Didžiojo ir M. K. Čiurlionio tiltas (15, 16 pav.). Trūksta pėsčiųjų ryšių tarp abiejų Nemuno krantų ir su Nemuno sala (15, 17, 18 pav.), nevystoma keleivinė laivyba Nemunu (19 pav.). Tai pagrindžia Birštono g. tilto, pėsčiųjų tilto iš Žemosios Fredos į Nemuno salą poreikį. Nemuno saloje galėtų atsirasti keleivinių laivų prieplauka. Šiuo metu ir projektuojami papildomi pėsčiųjų tiltai – jungtys su dešiniuoju ir kairiuoju Nemuno krantu. Neproporcingai platus Karaliaus Mindaugo prospektas (16 pav.) galėtų būti susiaurintas formuojant pėsčiųjų gatvę – bulvarą.

Didelė pietinės Senamiesčio ir Naujamiesčio dalies problema yra automobilių aikštelių trūkumas.

15 pav. Transporto schema

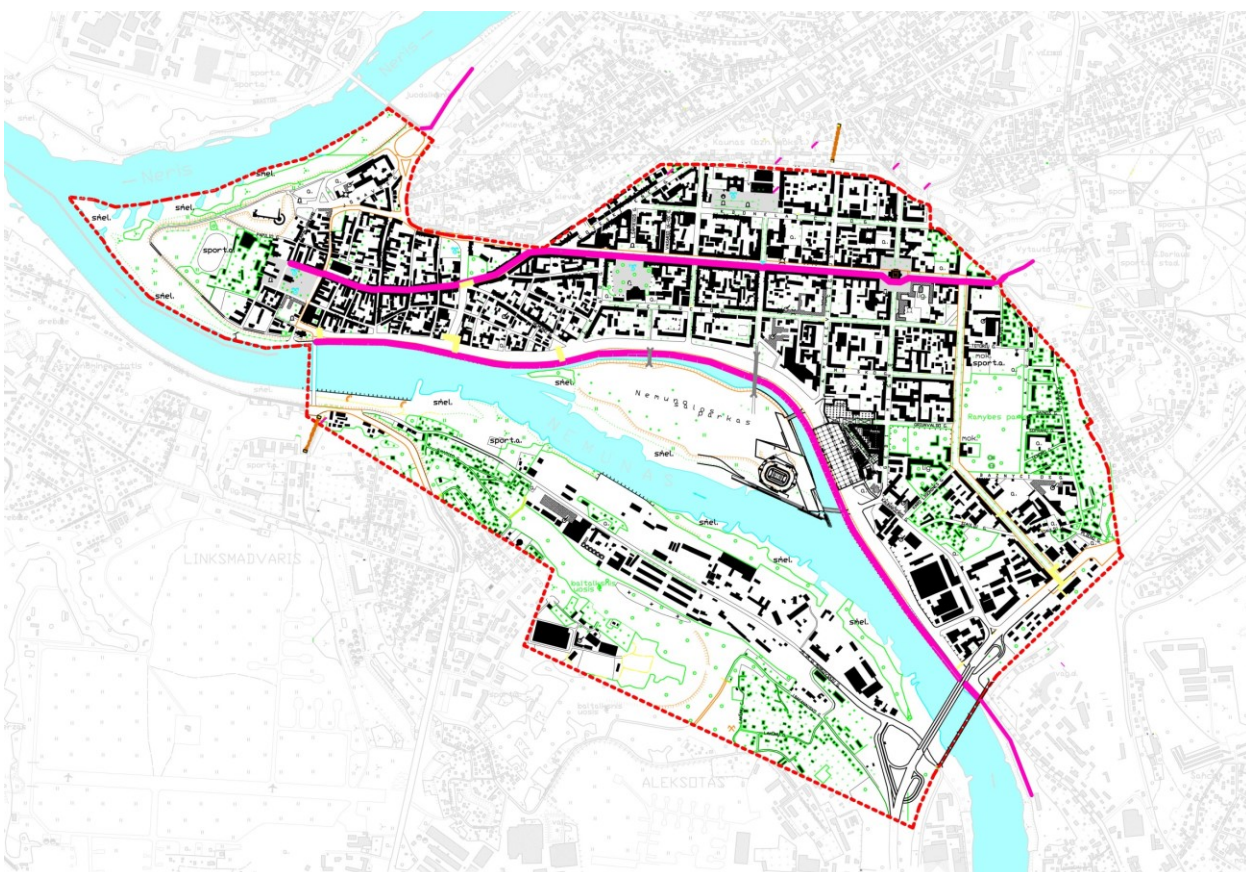
● Projektuojamų naujų pėsčiųjų tiltų vietos

<https://www.15min.lt/naujiena/aktualu/lietuva/kaune-pesciuju-tiltu-per-nemuna-konkursa-laimejo-neiprastas-projektas-56-1017978>

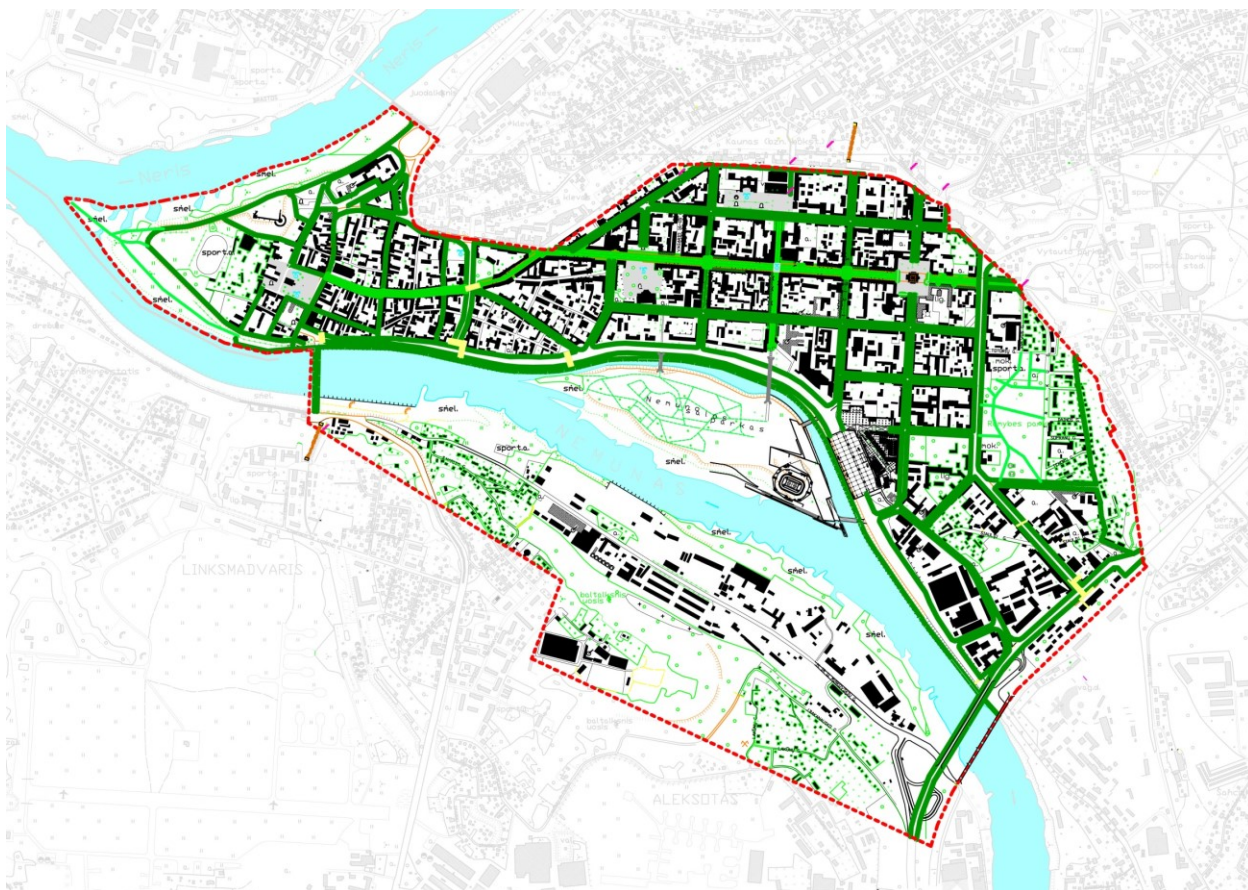

16 pav. Karaliaus Mindaugo prospektas atkerta miestą nuo upės

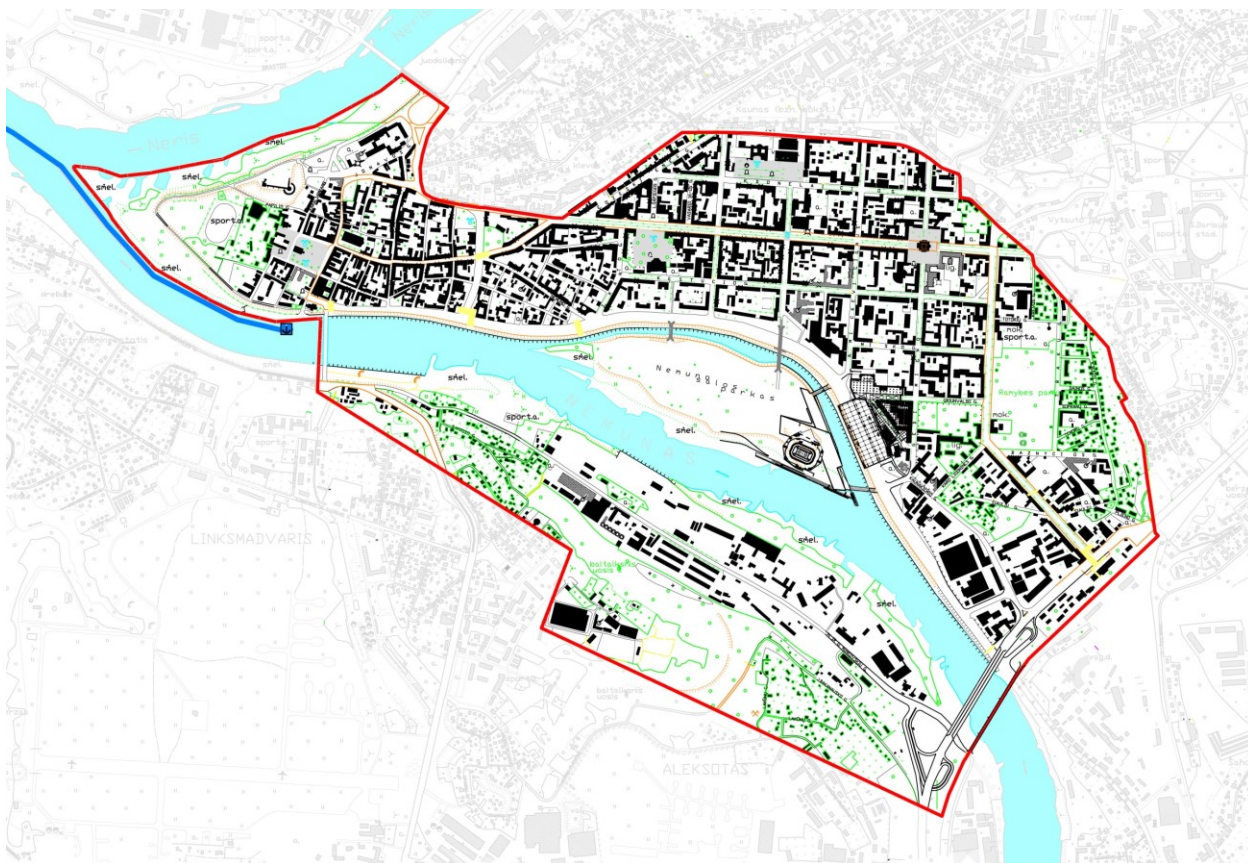

17 pav. Dviračių takų schema

18 pav. Pēščiņu taku schema

19 pav. Vandens keliai

6. Viešosios erdvės, rekreacinė infrastruktūra

Viešosios erdvės – tai gatvės kultūros ervės (vienas iš esminių miesto gyvenimo požymių pagal L. Mumford). Joms priskiriamos neintensyvaus transporto gatvės senamiestyje, pėsčiųjų gatvės, aikštės, skverai, žaliųjų teritorijų dalys, turinčios rekreacinę infrastruktūrą, pėsčiųjų zonos greta svarbių gatvių, kuriose formuojasi multifunkcinių koridorių, savaime besiformuojančios viešosios erdvės greta prekybos centrų ir kt.

Viešųjų erdvių sistema Kauno mieste yra neišvystyta ir pakankamai kryptingai neformuota. Miesto centras (Senamiestis ir Naujamiestis) iš bendro miesto konteksto išsiskiria geriausiai išvystyta viešųjų erdvių sistema (20 pav.).

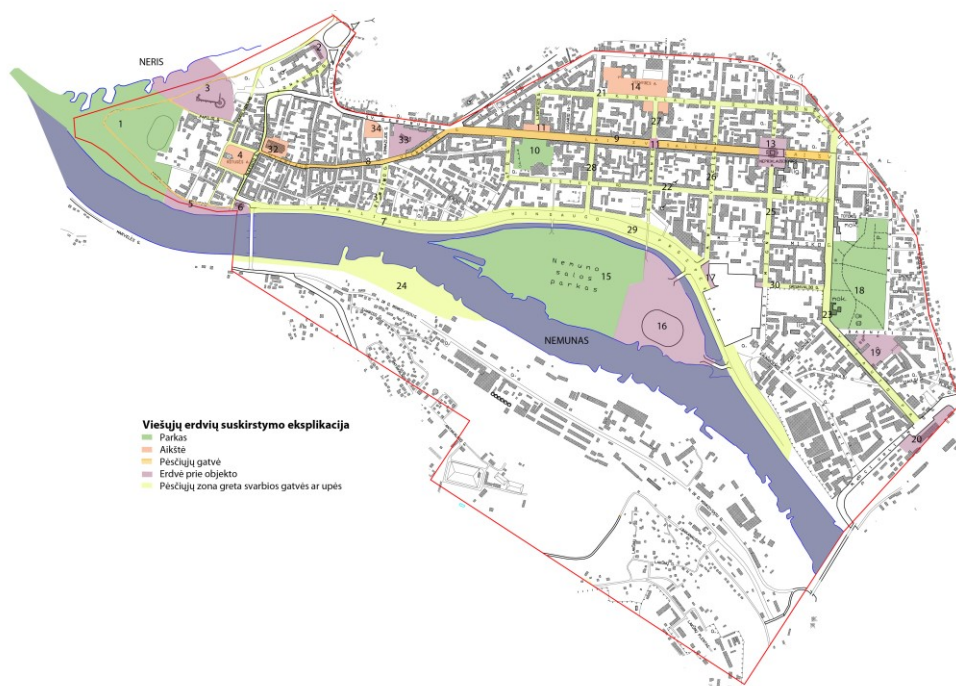
Intensyviausiai naudojamos viešosios erdvės – pagrindinės pėsčiųjų gatvės (Laisvės al., Vilniaus g.), aikštės, erdvės greta prekybos centrų, transporto mazgų (autobusų, geležinkelio stotys), sutvarkytos pakrantės vietos (amfiteatras Senamiestyje) ir kitos vietos, kuriose yra traukos centrų, išvystyta rekreacinė infrastruktūra. Dauguma žaliųjų plotų – parkai, pakrantės prastai įrengti, menkai pritaikyti žmonių lankymui, todėl jie naudojami neintensyviai arba nenaudojami išvis (21 pav.): Nemuno salos parko rekreacinė infrastruktūra menka, rekreacinių želdynų sistemai bendrai trūksta žaliųjų jungčių su pėsčiųjų ir dviračių takais ir pan. Viešųjų erdvių naudojimo tolygumą labai neigiamai veikia milžiniškas miesto centrinei daliai prekybos ir pramogų centras „Akropolis“, sutraukiantis pagrindinius miesto centro lankytojų srautus. Šią problemą padėtų išspręsti viešųjų erdvių infrastruktūros gerinimas, jų sistemos vystymas, naujų traukos centrų formavimas.

Viešosios erdvės gyvybingos tik tada, kai tenkina kasdienius žmonių poreikius. Praktiškai visos viešosios Kauno centro erdvės, išskyrus arenos prieigas, naudojamos kasdieniams žmonių poreikiams tenkinti (22 pav.). Tai sudaro prielaidas formuoti gyvybingą miesto centro viešųjų erdvių sistemą, ypatingą dėmesį skiriant Žemosios Fredos viešosioms erdvėms, kur jų sistema dar net nėra sukurta (apleistos pakrantės, pagrindinės gatvės be šaligatvių – pėsčiųjų zonos, ir pan.).

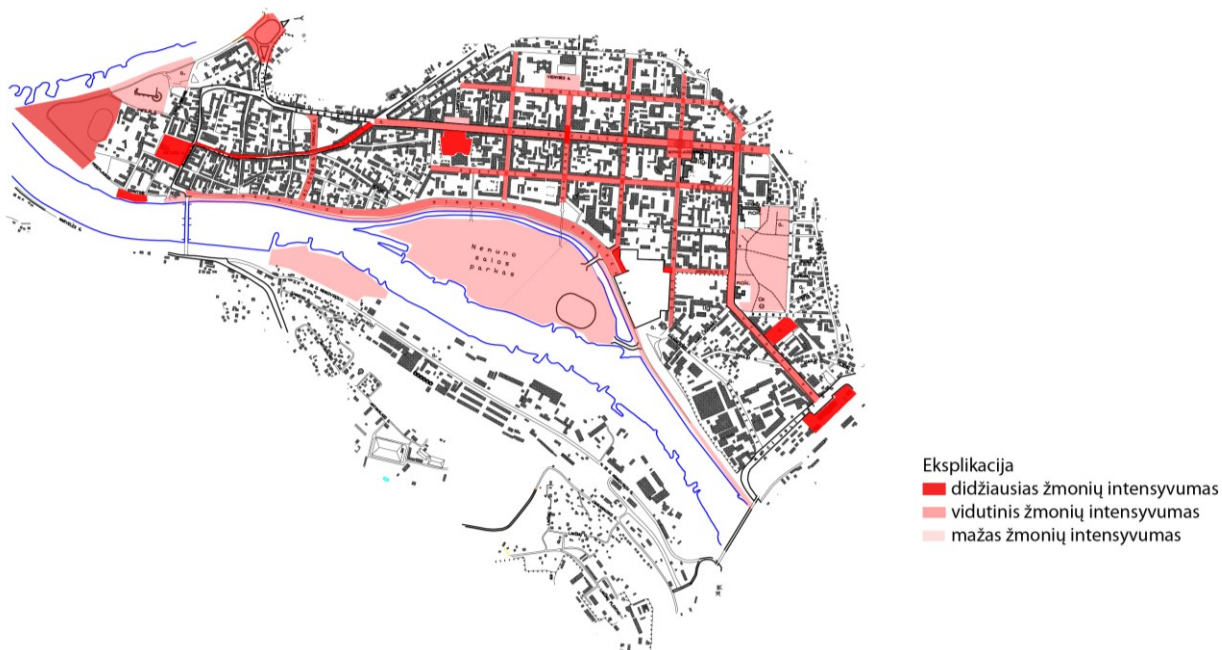
Viešųjų erdvių gyvybingumui, naudojimui didelę įtaką turi jų pasiekiamumas. Naujamiesčio ir Senamiesčio viešųjų erdvių, Nemuno salos pasiekiamumas geriausias tiek automobiliu, tiek pėsčiomis, tačiau akivaizdžiai trūksta jungčių su kairiuoju Nemuno krantu, Žemąja Freda. Tai rodo Birštono gatvės tilto, pėsčiųjų tilto tarp Žemosios Fredos ir Nemuno salos įrengimo poreikį (23 pav.).

Lankomos viešosios erdvės – saugios erdvės. Kauno miesto centrinėje dalyje šiuo požiūriu mažiausiai atraktyvūs ir nesaugūs yra pagrindiniai parkai: Nemuno salos parkas, Ramybės parkas, apleistos Žemosios Fredos pakrantės (25 pav.).

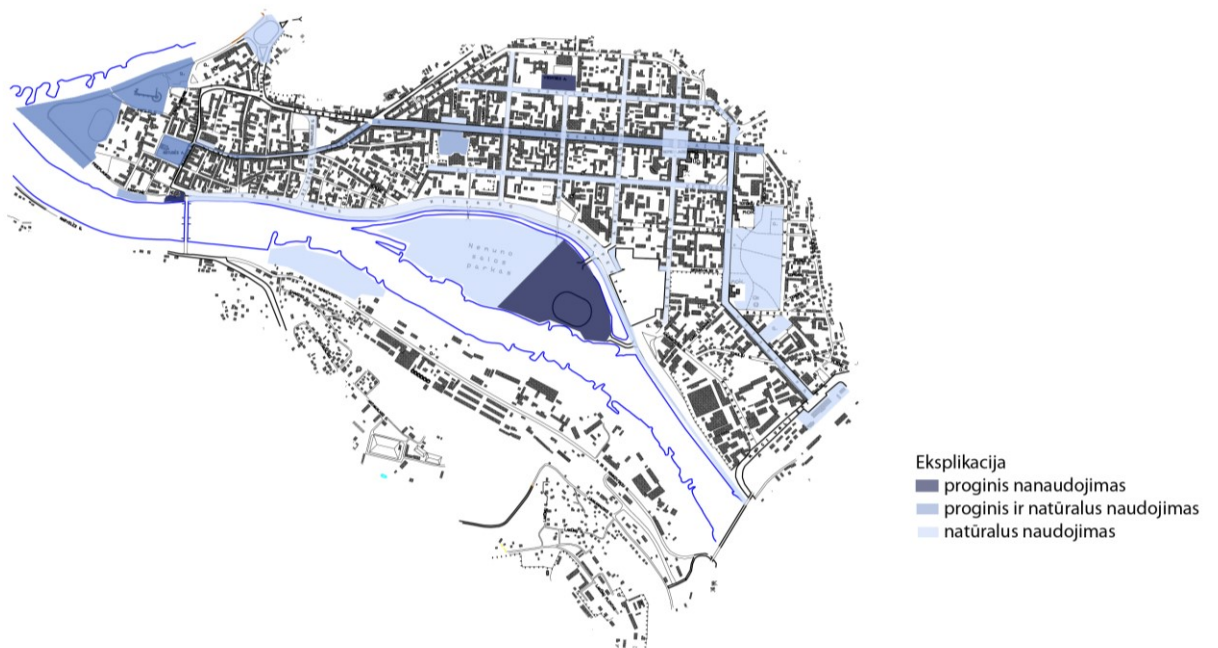

20 pav. Miesto centrinės dalies viešųjų erdvių sistema

21 pav. Viešųjų erdvių naudojimo intensyvumas

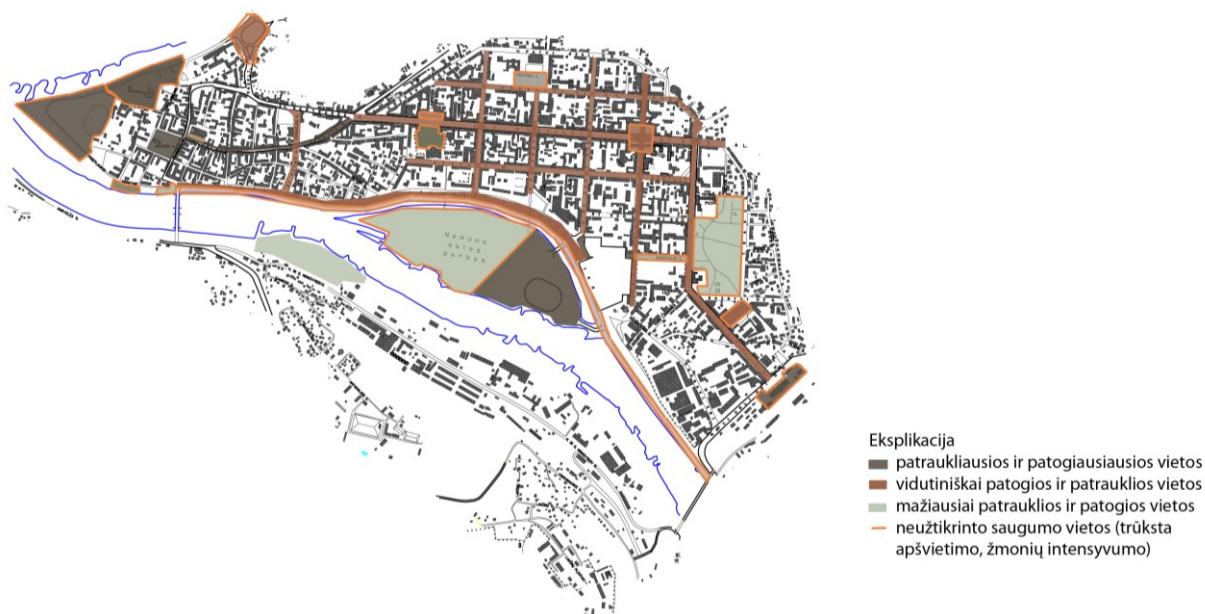

22 pav. Viešųjų erdvių naudojimo pobūdis

23 pav. Viešųjų erdvių pasiekiamumas

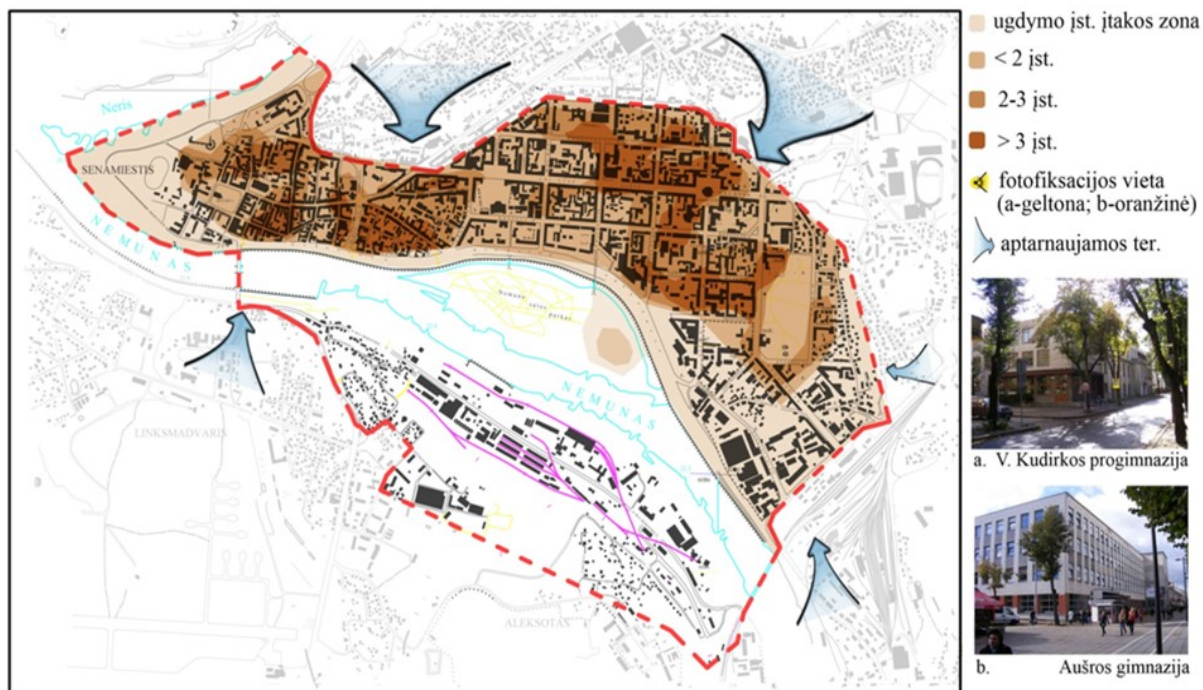

24 pav. Viešųjų erdvių saugumas ir patrauklumas

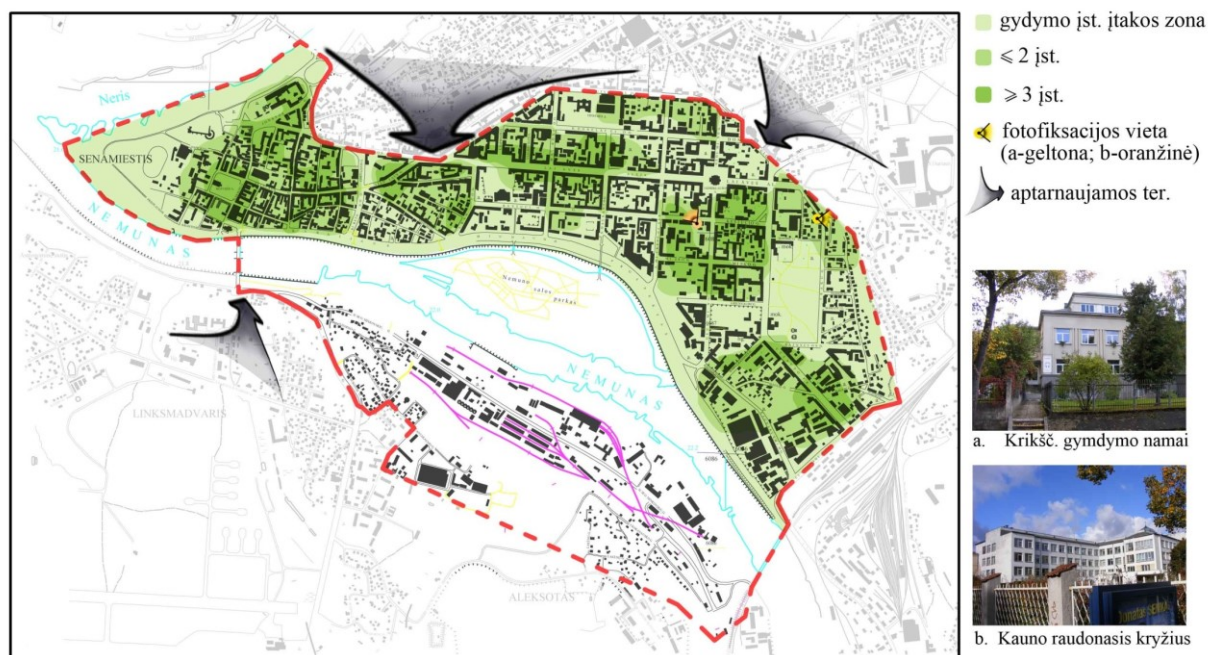
7. Socialinė infrastruktūra

Socialinę infrastruktūrą sudaro švietimo, ugdymo ir mokymo įstaigos (ikimokyklinės įstaigos, bendrojo lavinimo mokyklos, papildomo ir socialinio ugdymo įstaigos, aukštosios, profesinės mokyklos ir kolegijos); sveikatos įstaigos (gydymo įstaigos, pirminės sveikatos priežiūros centrai ir kt.) ir visuomeninės įstaigos (valstybinės valdžios ir savivaldos įstaigos, kultūros įstaigos).

Senamiestyje ir Naujamiestyje išplėtotas švietimo įstaigų (daugiausia pradinių, pagrindinių, vidurinių ir aukštųjų mokyklų) tinklas, daug sveikatos (stomatologijos kabinetų, vaistinių) ir daugiausia kultūros įstaigų (muziejai, teatrai, kino teatrai ir kt.), sukoncentruotos miesto savivaldos institucijos (savivaldybės administracijos skyriai) (25 – 28 pav.).

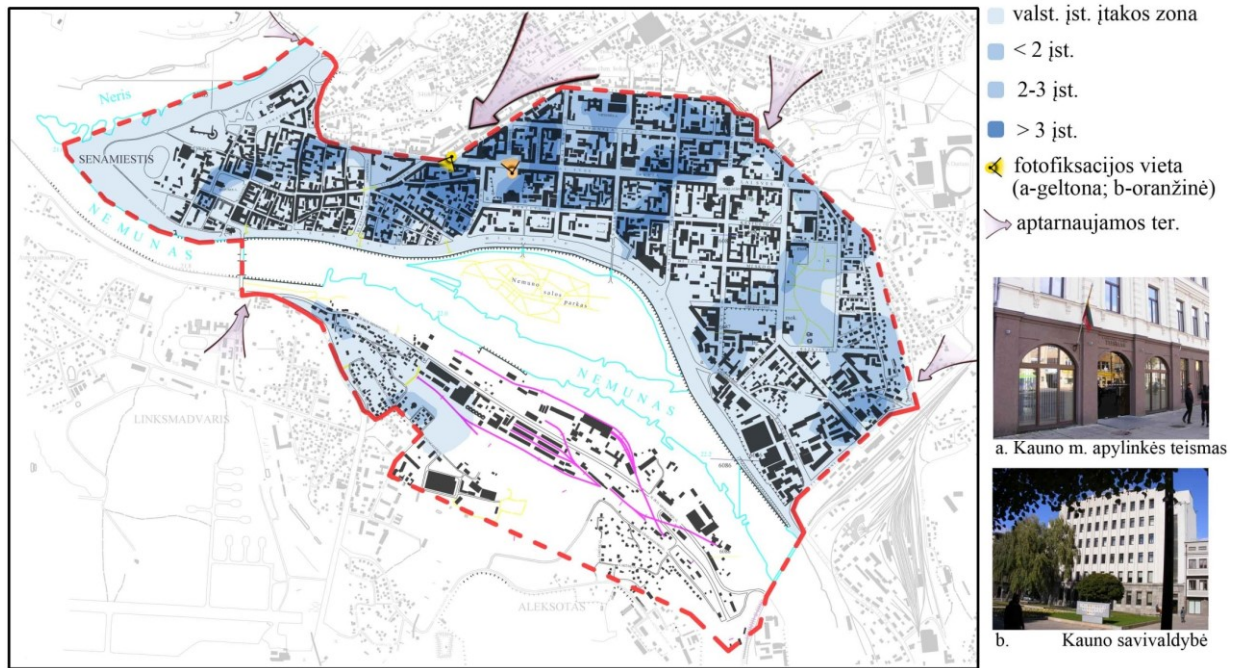

25 pav. Švietimo įstaigų tankis teritorijoje

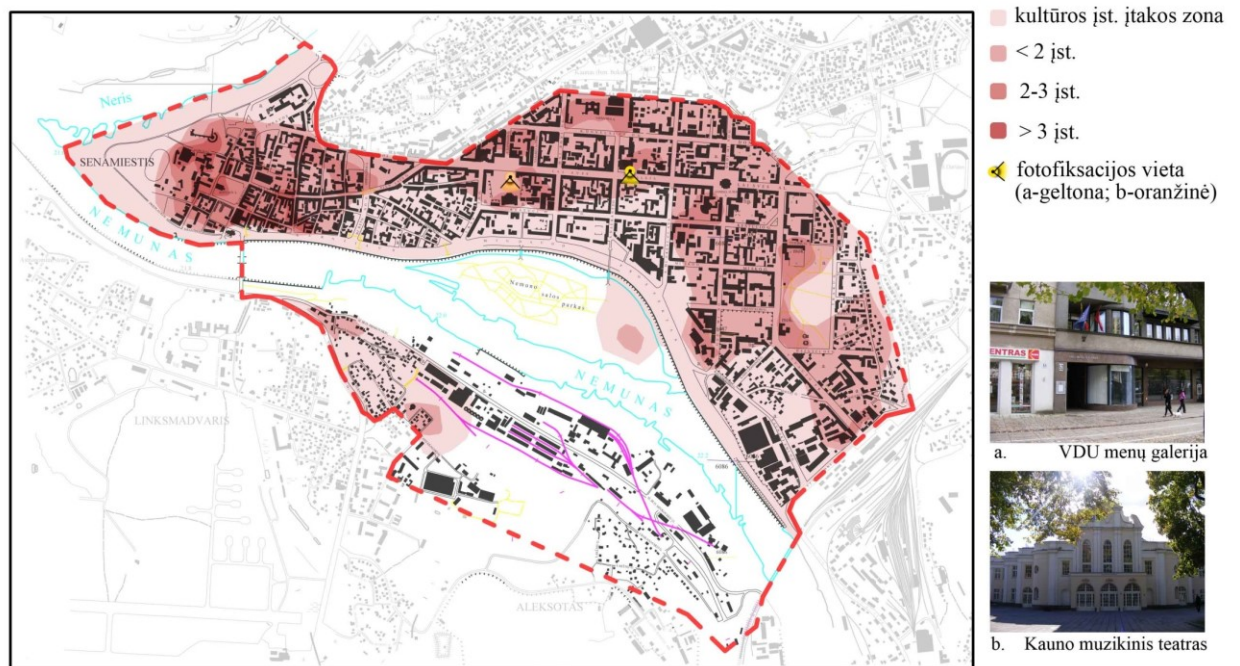

26 pav. Sveikatos įstaigų tankis teritorijoje

27 pav. Valdžios įstaigų tankis teritorijoje

28 pav. Kultūros įstaigų tankis teritorijoje

II. Literatūra

- <http://www.kaunas.lt/urbanistika/bendrasis-planavimas/kauno-miesto-savivaldybes-teritorijos-bendrasis-planas-2013-2023-m/>
- <https://kvr.kpd.lt/#/static-heritage-search>
- <http://www.ekspresas.co.uk/lietuva/kauno-nemuno-saloje-planuojama-irengti-papludimi-ir-tinklinio-aiksteles-14717/>
- <https://kaunas.kasvyksta.lt/tag/mokslo-sala/>
- <https://www.15min.lt/naujiena/aktualu/lietuva/kaune-pesciuju-tiltu-per-nemuna-konkursa-laimejo-neiprastas-projektas-56-1017978>